



ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Praze rozhodl samosoudcem JUDr. Bc. Kryštofem Hornem v právní věci

žalobce: **L. S.**
bytem X
zastoupený advokátem JUDr. Emilem Flegelem
sídlem K Chaloupkám 1370/2, Praha 10

proti
žalovanému: **Krajský úřad Středočeského kraje**
sídlem Zborovská 11, Praha 5

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 1. 7. 2022, č. j. 143267/2021/KUSK/HRO,

takto:

- I. Rozhodnutí žalovaného ze dne 1. 7. 2022, č. j. 143267/2021/KUSK/HRO, se zrušuje a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný je povinen zaplatit žalobci na náhradě nákladů řízení částku 11 228 Kč, a to do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám zástupce žalobce JUDr. Emila Flegela, advokáta.

Odůvodnění:

1. Žalobce se žalobou podle části třetí, hlavy druhé, dílu prvního zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“) domáhá zrušení shora označeného rozhodnutí žalovaného (dále jen „napadené rozhodnutí“). Napadeným rozhodnutím žalovaný zamítl odvolání žalobkyně a potvrdil rozhodnutí Městského úřadu Hořovice ze dne 20. 9. 2021, č. j. MUHO/1954/2021TAD (dále jen „prvostupňové rozhodnutí“), kterým byl žalobce uznán vinným ze spáchání
 - a) přestupku dle § 125c odst. 1 písm. f) bod 3 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o silničním provozu“), kterého se měl dopustit porušením § 4 písm. c) zákona o silničním provozu, neboť měl dne 17. 4. 2021 řídit vozidlo na 37,5

km dálnice D5 ve směru na Prahu rychlostí nejméně 126 km/h, ačkoliv v tomto úseku dálnice byla místní úpravou maximální povolená rychlost omezena na 80 km/h, a

- b) přestupku dle § 125c odst. 1 písm. k) zákona o silničním provozu, kterého se měl dopustit porušením § 17 odst. 1 zákona o silničním provozu, neboť měl téhož dne v témže úseku dálnice D5 předjíždět zprava osobní vozidlo jedoucí v levém jízdním pruhu.

Za spáchané přestupky byla žalobci v souladu s § 125c odst. 5 písm. f) zákona o silničním provozu uložena pokuta ve výši 3 000 Kč. Vedle toho byla žalobci podle § 95 odst. 1 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o odpovědnosti za přestupky“) ve spojení s § 79 odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“) a § 6 odst. 1 vyhlášky č. 520/2005 Sb., kterou se stanoví paušální částka nákladů řízení, ve znění pozdějších předpisů uložena povinnost náhrady nákladů řízení ve výši 1 000 Kč.

Splnění procesních podmínek a rozsah soudního přezkumu

1. Soud ověřil, že žaloba byla podána včas, osobou k tomu oprávněnou a splňuje všechny formální požadavky na ni kladené. Jde tedy o žalobu projednatelnou.
2. Soud vycházel při přezkumu žalobou napadeného rozhodnutí ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování žalovaného (§ 75 odst. 1 s. ř. s.), přičemž napadené rozhodnutí přezkoumal v mezích uplatněných žalobních bodů, jimiž je vázán (§ 75 odst. 2 věta první s. ř. s.). Vady, k nimž by byl povinen přihlédnout z moci úřední, soud neshledal.
3. Žalovaný na výzvu soudu v poskytnuté lhůtě nesdělil, zda souhlasí, aby bylo ve věci rozhodnuto bez nařízení jednání, proto lze s poukazem na § 51 odst. 1 s. ř. s. mít za to, že souhlas s tímto postupem vyjádřil *implicitě*. Žalobce souhlas s rozhodnutím věci bez nařízení jednání udělil výslovně. V dané věci navíc soud shledal důvody umožňující věc rozhodnout bez nařízení jednání (§ 76 odst. 1 s. ř. s.).

Podstatný obsah správního spisu

4. Z úředního záznamu dálničního oddělení Rudná u Prahy odboru služby dopravní policie Krajského ředitelství policie Středočeského kraje (dále jen „policejní orgán“) ze dne 5. 5. 2021 plyne, že žalobce dne 17. 4. 2021 v 10:32 h na 37,5 km dálnice D5 ve směru na Prahu řídil osobní vozidlo tov. zn. XA, v místě, kde byl obousměrně omezen provoz z důvodu stavebních prací a nejvyšší dovolená rychlost v tomto úseku byla dopravním značením B20a snížena na 80 km/h, rychlostí nejméně 126 km/h (po odečtení toleranční technické odchylky v hodnotě 4 km/h). Současně měl žalobce na tomtéž místě v témže čase předjíždět jiné osobní vozidlo zprava, tj. v rozporu s § 17 odst. 1 zákona o silničním provozu. Policejní hlídka ve složení prap. V. a ppap. M. si, jak z úředního záznamu vyplývá, *„všimla vozidla XA jedoucí vysokou rychlostí spojenou s agresivní jízdou. Vozidlo XA jelo levým jízdním pruhem těsně za před ním jedoucím vozidlem XB a problikávalo jej dálkovými světly. Ve chvíli, kdy se vozidlo XB mělo možnost bezpečně zařadit před hlídku M111 do pravého jízdního pruhu, a jeho řidič tak chtěl učinit (pravé směrové světlo a přejíždění k pravému jízdnímu pruhu), vozidlo XA mu prudce přejelo do pravého jízdního pruhu před hlídku M111 a náhle zrychlilo, čímž zabránilo vozidlu XB se bezpečně zařadit.“* Žalobce měl po zastavení policejní hlídkou na sdělení podezření ze spáchání přestupků reagovat arogantně, a to slovy, že je již nějakou dobu držitelem řidičského průkazu, a tak ví, jak se může jezdit, a že překročení rychlosti není dle jeho názoru „nějaký problém“.

S projednáním přestupků na místě nesouhlasil, a tak policejní orgán věc dne 9. 5. 2021 předal k projednání správnímu orgánu I. stupně, a to spolu s nosičem dat, na němž by mělo být jednání žalobce zakládající skutkovou podstatu přestupků ve formě videozáznamu zaznamenáno.

5. Policejní orgán dodatečně správnímu orgánu I. stupně doložil též úřední záznam o podání vysvětlení, které podal dne 29. 5. 2021 telefonicky pan K. D., řidič vozidla, kterého měl žalobce dne 17. 4. 2021 na dálnici D5 nepovoleným způsobem předjet. Řidič vypověděl, že se cítil být jednáním žalobce ohrožen, a to i kvůli těhotné přítelkyni, která s ním ve vozidle cestovala.
6. Dne 2. 6. 2021 vydal správní orgán I. stupně příkaz, kterým byl žalobce shledán vinným ze spáchání přestupků dle § 125c odst. 1 písm. f) bod 3 a § 125c odst. 1 písm. k) zákona o silničním provozu. Proti tomuto příkazu podal žalobce v zákonem stanovené lhůtě odpor, čímž došlo ke zrušení příkazu. Správní orgán I. stupně posléze v řízení o přestupcích pokračoval. Dne 11. 7. 2021 doručil žalobci předvolání k ústnímu jednání na den 11. 8. 2021. Z tohoto ústního jednání se žalobce omluvil, a tak správní orgán I. stupně žalobce předvolal k ústnímu jednání na den 20. 9. 2021. K tomuto ústnímu jednání se žalobce bez omluvy nedostavil.
7. Dne 20. 9. 2021 vydal správní orgán I. stupně prvostupňové rozhodnutí, jímž opětovně shledal žalobce vinným z přestupků shora uvedených. V odůvodnění prvostupňového rozhodnutí správní orgán I. stupně uvedl, že jednání žalobce je prokázáno oznámením přestupku ze dne 17. 4. 2021, který sepsala policejní hlídka na místě kontroly a v němž jsou skutky popsány, videozáznamem pořízeným z paluby služebního vozidla, který obsahuje údaje o měření rychlosti a z něhož je zřejmé, že žalobce předjížděl zprava jiné osobní vozidlo jedoucí v levém jízdním pruhu, ověřovacím listem Českého metrologického institutu, úředním záznamem ze dne 5. 5. 2021 a úředním záznamem o podání vysvětlení panem K. D. ze dne 29. 5. 2021, který řídil žalobcem předjížděné vozidlo. Dle správního orgánu I. stupně byl zjištěn skutkový stav tak, aby o něm nepanovaly důvodné pochybnosti. Správní orgán I. stupně též zhodnotil, že v případě obou skutků byla naplněna materiální stránka přestupku, neboť protiprávní jednání kladená žalobci za vinu jsou tak vážná, že sama o sobě porušují společenský zájem na dodržování pravidel a bezpečnosti silničního provozu. Žalobce překročením nejvyšší dovolené rychlosti o více než 40 km/h a předjížděním jiného vozidla zleva ohrozil jak sebe, tak i své okolí.
8. Podání ze dne 19. 10. 2021, jehož přílohou byl stejnopis prvostupňového rozhodnutí (jednalo se o soubor ve formátu PDF, který byl označen jako „odvolání“), správní orgán I. stupně vyhodnotil jako blanketní odvolání proti prvostupňovému rozhodnutí. Žalobce byl proto správním orgánem I. stupně vyzván k doplnění důvodů odvolání do 7 dnů ode dne doručení výzvy.
9. Žalobce odvolání o důvody doplnil po uplynutí této lhůty dne 22. 11. 2021 (přičemž již dne 15. 11. 2021 předal správní orgán I. stupně spisový materiál žalovanému). Protože dokument, jehož obsahem bylo doplnění odvolání, byl zabezpečen před vytisknutím, vyzval správní orgán I. stupně žalobce, aby podání ve lhůtě 7 dnů ode dne doručení výzvy zaslal tak *„aby bylo v předepsaném formátu a aby jej bylo možno zpracovat a vytisknout.“* Správní orgán I. stupně dodal, že v opačném případě nebude podání zpracováno.
10. Ačkoliv žalobce ponechal tuto výzvy bez reakce, vytiskl správní orgán I. stupně doplnění odvolání za pomoci funkce *print screen* a dodatečně jej zaslal žalovanému, jenž podání

založil do správního spisu. Žalobce v doplnění odvolání jednak namítl, že dopravní značka, která nejvyšší dovolenou rychlost snižovala na 80 km/h, neplatila v úseku, kde byla jeho vozidlu změřena rychlost. Jelikož tedy jel v úseku, kde platila obecná právní úprava nejvyšší povolené rychlosti na dálnici (tj. 130 km/h), žádného přestupku se nedopustil. Kromě toho žalobce namítl také to, že se správní orgán I. stupně dostatečným způsobem nezabýval případnou společenskou škodlivostí tohoto přestupku. K obvinění z přestupku spočívajícího v předjíždění jiného vozidla zprava žalobce ve stručnosti uvedl, že ke spáchání takového přestupku nedošlo.

11. Napadeným rozhodnutím žalovaný odvolání zamítl a prvostupňové rozhodnutí potvrdil. K námitce, že správní orgán I. stupně nikterak neprokázal, že se v místě měření nacházela svislá dopravní značka B20a „Nejvyšší dovolená rychlost“, neboť ta se nacházela teprve za místem, kde byla policejní hlídkou rychlost změřena, žalovaný uvedl, že z doloženého kamerového záznamu vyplývá, že žalobce jel úsekem stavební činnosti, přičemž dopravní značku míjel v čase 1:25 kamerového záznamu. Žalovaný dospěl k závěru, že z provedených důkazů jasně vyplývá, že se žalobce přestupků kladených mu za vinu dopustil.

Obsah žaloby a vyjádření žalovaného

12. Žalobce v žalobě namítá, že z pořízeného kamerového záznamu vyplývá, že dopravní značku B20a míjel sice skutečně v čase 1:25, avšak vozidlu, které řídil, byla rychlost změřena v čase 0:39 až 1:00 kamerového záznamu. Za touto dopravní značkou žalobci rychlost měřena nebyla. Zjištění správních orgánů tak jsou v rozporu s provedenými důkazy.
13. Stran přestupku spočívajícího v předjíždění jiného osobního vozidla žalobce uvedl, že v odvolání proti prvostupňovému řízení spáchání tohoto přestupku popřel. Žalovaný vinu žalobce dovodil pouze z toho, že *„při kontrole rezignoval na svoji obhajobu a při kontrole na místě nijak nezpochybňoval, že by nejvyšší dovolenou rychlost nepřekročil a že by vpravo jiné vozidlo nepředjížděl.“* Žalobce tvrdí, že byl uznán vinným pouze na základě skutečnosti, že svoji obhajobu nezhájil již v okamžiku zastavení policejní hlídkou. Žalobce se nadto domnívá, že správní orgány ve výrocích svých rozhodnutí dostatečně určitě neuvedly, v jakém čase a ve kterém úseku pozemní komunikace mělo k přestupku dle § 125c odst. 1 písm. k) zákona o silničním provozu, tj. k předjíždění jiného vozidla zprava, dojít. Pokud by snad mělo z výroku prvostupňového rozhodnutí vyplývat, že tomu tak mělo být v čase 10:32 h, bylo by to v rozporu s videozáznamem, dle kterého žalobce v čase 10:32 h žádné vozidlo nepředjížděl.
14. Žalobce má dále za to, že je napadené rozhodnutí nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů, neboť žalovaný zcela pominul žalobcovu odvolací námitku o absenci materiálního znaku přestupku.
15. Žalovaný ve vyjádření k žalobě navrhl žalobu jako nedůvodnou zamítnout. Uvedl, že byl v řízení zjištěn stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti. Ze spisové dokumentace vyplývá, že se žalobce přestupků, které mu jsou kladeny za vinu, dopustil. Tvrdí-li žalobce, že byl uznán vinným z přestupku dle § 125c odst. 1 písm. k) zákona o silničním provozu proto, že nezhájil svoji obhajobu v průběhu silniční kontroly, žalovaný toto tvrzení odmítá, neboť zmínka o tom, že žalobce během silniční kontroly spáchání přestupků nerozporoval, představovala pouhé konstatování faktu. K tvrzení, že žalovaný ignoroval odvolací námitku týkající se materiálního znaku přestupku, žalovaný odkázal na

odůvodnění prvostupňového rozhodnutí, v němž správní orgán I. stupně uvedl, v čem společenskou škodlivost žalobcova jednání spatřuje.

Posouzení žaloby

Nedostatečně zjištěný skutkový stav

16. Dle § 3 správního řádu platí, že „[n]evyplývá-li ze zákona něco jiného, postupuje správní orgán tak, aby byl zjištěn stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu, který je nezbytný pro soulad jeho úkonu s požadavky uvedenými v § 2.“
17. Závěr o tom, že se žalobce dopustil přestupků shora uvedených, vystavily správní orgány toliko na základě kamerového záznamu, který byl pořízen z paluby služebního vozidla. V rámci dokazování dne 20. 9. 2021 správní orgán I. stupně četl též úřední záznamy vyhotovené policejním orgánem. Žalobce přitom namítá, že z kamerového záznamu nevyplývá, že by se přestupků dopustil.
18. Co se týče údajného překročení nejvyšší dovolené rychlosti, tj. přestupku dle § 125c odst. 1 písm. f) bod 3 zákona o silničním provozu, tvrdí žalobce, že ze záznamu plyne, že rychlost byla jeho vozidlu měřena ještě předtím, než míjel dopravní značku B20a omezující nejvyšší dovolenou rychlost na 80 km/h. Správní orgány přitom dle žalobce neprokázaly, „že by se jeho vozidlo v době změření rychlosti nacházelo v působnosti dopravní značky jakkoliv omezující rychlost v místě, a žalovaný tak neunesl břemeno dokazování.“
19. Soud z videozáznamu, který je součástí správního spisu, zjistil, že – jak žalobce v žalobě namítá – policejní hlídka prováděla měření rychlosti ze svého služebního vozidla v čase 0:39 - 1:00 kamerového záznamu. Oba účastníci řízení nicméně správně uvedli, že žalobce dopravní značku B20a, která viditelně stanovovala nejvyšší dovolenou rychlost na 80 km/h, míjel teprve v čase 1:25 kamerového záznamu. Z videozáznamu, který byl proveden jako důkaz, tedy skutečně vyplývá, že žalobce projížděl úsekem dálnice, kde byla obecná právní úprava nejvyšší dovolené rychlosti na dálnici (130 km/h – srov. § 18 odst. 4 zákona o silničním provozu) nahrazena úpravou místní, resp. přechodnou (srov. § 61, § 76 a § 77 zákona o silničním provozu), která nejvyšší dovolenou rychlost omezovala na 80 km/h. Ačkoliv v tomto úseku řidič pravděpodobně tuto rychlost překročil, nelze s jistotou tvrdit jak moc, neboť v úseku platnosti uvedené dopravní značky, která je na videozáznamu zachycena, policejní hlídka měření neprováděla. Správní rozhodnutí neuvádí žádné úvahy, které by odůvodňovaly případný závěr o překročení dovolené rychlosti *po minutě* zmíněné dopravní značky B20a. Měření, dle kterého jel žalobce rychlostí nejméně 126 km/h a jehož výsledek správní orgány vedl k závěru o žalobcově odpovědnosti za přestupek dle § 125c odst. 1 písm. f) bod 3 zákona o silničním provozu, prováděla policejní hlídka ještě *před* tím, než žalobce míjel tuto dopravní značku zaznamenanou na kamerovém záznamu. Z provedeného kamerového záznamu nikterak nevyplývá, že i v tomto předcházejícím úseku dálnice D5 platilo totéž omezení.
20. Z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 12. 2019, č. j. 2 As 291/2018 - 43, se podává, že pokud je obecná právní úprava nejvyšší dovolené rychlosti nahrazena místní, resp. přechodnou úpravou, která tuto rychlost snižuje, musí být tato skutečnost správními orgány prokázána. Nejvyšší správní soud v uvedeném rozsudku, jímž zrušil rozsudek krajského soudu, uvedl: „Umístění dopravní značky B20a omezující rychlost na 50 km/h na silnici I/14 nevyplyvá ani z obsahu správního spisu. Fotodokumentace zobrazující vozidlo provozované stěžovatelem nezachycuje žádné dopravní značení v místě záznamu. Z vyjádření k

návrhu místní úpravy provozu na pozemních komunikacích a návrhu úseku pozemní komunikace vhodné pro měření rychlostí vozidel strážníky městské policie ze dne 29. 1. 2014 vyplývá sice, že Policie České republiky nemá námitek k realizaci navržené místní úpravy provozu a souhlasí s měřením rychlosti vozidel strážníky městské policie, výslovně je v něm však uvedeno, že „vyjádření neopravňuje k umístění dopravního značení a zařízení, ale slouží pouze jako podklad pro následné stanovení místní úpravy provozu na pozemních komunikacích příslušným silničním správním úřadem.“ Vyjádření Policie České republiky ze dne 24. 2. 2014 pouze prodlužuje období pro provedení úsekového měření rychlosti do 31. 5. 2018. Z těchto dokumentů lze zjistit, že městská policie obdržela souhlas s prováděním měření. Nelze z nich však určit, zda byly dopravní značky B20a omezující rychlost na silnici I/14 na 50 km/h umístěny a kam. To nelze dovodit ani z veřejnoprávní smlouvy o zajišťování výkonu některých úkolů podle zákona o obecní policii. Veřejnoprávní smlouva hovoří o měření rychlosti na dotčené silnici, nezmiňuje však nic o umístění značek a maximální povolené rychlosti. (...) Nejvyšší správní soud se neztotožňuje s názorem krajského soudu, že nebylo nutné, aby správní orgány prováděly podrobnější dokazování ohledně omezení nejvyšší povolené rychlosti na 50 km/h v měřeném úseku. Ačkoliv stěžovatel namítal neexistenci dopravního značení B20a až v žalobě, jednalo se o relevantní tvrzení, a proto je měl vzít krajský soud v potaz. Pokud by omezení rychlosti v měřeném úseku neplatilo, mohlo by to zásadním způsobem změnit náhled na právní kvalifikaci jednání zakládajícího odpovědnost stěžovatele. Správní orgán je za tímto účelem povinen zjistit skutečný stav věci bez důvodných pochybností a opatřit si podklady pro vydání rozhodnutí. Této povinnosti však žalovaný v uvedeném rozsahu nedostál a zatížil své rozhodnutí vadou, která mohla ovlivnit jeho zákonnost. (...) Ačkoli tedy není vyloučeno, že takové rychlostní omezení v daném úseku v rozhodné době objektivně bylo, podklad pro to v této věci dosud schází.“

21. V nyní projednávané věci se zdejší soud zabývá otázkou obdobnou jako ve věci odkazované – tedy zda správní orgány dostatečně prokázaly, že v úseku dálnice, kde bylo prováděno měření, byla dopravní značkou B20a omezena nejvyšší dovolená rychlost z „běžných“ 130 km/h na 80 km/h. V daném případě s velkou měrou pravděpodobnosti v úseku dálnice, kde byla žalobci rychlost změřena, rychlostní omezení vyplývající z místní, či spíše přechodné právní úpravy platilo. To lze předpokládat už jen s ohledem na fakt, že dálnice byla – jak je patrné z pořízeného videozáznamu – v inkriminovaném úseku kvůli stavebním pracím zúžena. Žalobce po celou dobu videozáznamu míjel dopravní značení Z4e „Směrovací deska se šipkou doprava“ a oba jízdní pruhy byly „posunuty“ prostřednictvím žlutého vodorovného dopravního značení ke krajnici vozovky. Platnost místní či přechodné právní úpravy nejvyšší dovolené rychlosti však správní orgány nikterak neprokázaly. Z videozáznamu, jak soud uvedl výše, nevyplývá, že v úseku, kde policejní hlídka prováděla měření rychlosti žalobcova vozidla, byla nejvyšší dovolená rychlost dopravním značením omezena. V úředním záznamu ze dne 2. 5. 2021, který správní orgán I. stupně četl v rámci dokazování, policejní orgán toliko uvedl, že „od 10. 4. 2021 je v prostoru od 30 km do 41 km obousměrně omezen provoz z důvodu stavebních prací při středu dálnice (...) a v celém prostoru je rychlost omezena dopravním značením B20a na 80 km/h.“ Soud k tomu předně uvádí, že nikde není uveden zdroj této informace. Vedle toho pak soud podotýká, že Nejvyšší správní soud konstantně judikuje, že úředním záznamem nelze ve správním řízení samostatně provádět dokazování. K dokazování průběhu událostí popsanych v úředním záznamu slouží mj. svědecký výslech osoby, která úřední záznam pořídila, nikoli tento záznam sám (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 1. 2009, č. j. 1 As 96/2008 - 115, č. 1856/2009 Sb. NSS). Úřední záznamy

představují sice podklady rozhodnutí ve smyslu § 50 odst. 1 správního řádu, avšak jde o takové podklady, které slouží správnímu orgánu spíše pouze k určení směru dokazování (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 4. 2017, č. j. 3 As 155/2016 - 34). Pouhá zmínka policejní hlídky v úředním záznamu o tom, že v inkriminovaném úseku dálnice byla v den, kdy měl žalobce dopravní přestupky spáchat, omezena nejvyšší dovolená rychlost na 80 km/h, tedy nemůže být důkazem o této skutečnosti. Námitka nedostatečně zjištěného skutkového stavu je s ohledem na výše uvedené důvodná.

22. Pokud jde o přestupek dle § 125c odst. 1 písm. k) zákona o silničním provozu, tj. přestupek spočívající v předjíždění vozidla jedoucího v levém jízdním pruhu zprava, připomíná žalobce, že v odvolání proti prvostupňovému rozhodnutí popřel, že by se tohoto přestupku dopustil, a má za nezákonnou úvahu žalovaného, který dle jeho názoru spáchání přestupku dovedl na základě pasivity žalobce při silniční kontrole. Žalobce též namítá nedostatečnou určitost výroku prvostupňového rozhodnutí, ze kterého dle jeho názoru jednoznačně nevyplývá, kdy a kde se měl žalobce tohoto přestupku dopustit. Žalobce naráží na to, že není zjevné, zda se údaj o čase (17. 4. 2021 v 10:32 h) a místě (37,5 kilometr dálnice D5) vztahuje k oběma údajně spáchaným přestupkům.
23. K výroku prvostupňového rozhodnutí, který byl napadeným rozhodnutím aprobován, soud předně uvádí, že z něj – byť není formulován právě ideálně – ještě dostatečným způsobem vyplývá, že oba přestupky žalobce spáchal dne 17. 4. 2021 v 10:32 h na 37,5 km dálnice D5 ve směru na Prahu. Vyplývá z něj tedy, že žalobce v uvedený čas na uvedeném místě jednak překročil nejvyšší dovolenou rychlost, jednak předjížděl jiné vozidlo způsobem zákonem zapovězeným.
24. Soud však musí dát žalobci zapravdu, že ani v případě přestupku spočívajícího v předjíždění jiného vozidla zprava správní orgány neobstaraly dostatečné důkazy o tomto skutku svědčící. Na samém počátku videozáznamu je zachyceno vozidlo tov. zn. XB, které měl žalobce – jak z úředních záznamů vyplývá – předjet zprava, tj. v rozporu s § 17 odst. 1 zákona o silničním provozu. Tento manévr však na kamerovém záznamu zachycený není. Vzaly-li tedy správní orgány tento videozáznam jako důkaz o spáchaném přestupku, jedná se o důkaz zjevně nedostatečný. I na tomto místě soud opětovně připomíná, že jako důkaz o žalobcově vině za uvedený přestupek nemohou sloužit pořízené úřední záznamy a v nich zanesené informace od zasahující policejní hlídky či od řidiče předjížděného vozidla.
25. K námitce žalobce, že byl uznán vinným z přestupku na základě pouhé skutečnosti, že nezačal svoji obhajobu během silniční kontroly, soud ve stručnosti poznamenává, že správní orgány skutečně nemohou klást obviněnému k tíži, že – jak žalovaný v odůvodnění napadeného rozhodnutí uvedl – „při kontrole rezignoval na svoji obhajobu a při kontrole na místě nijak nezpochybňoval, že by nejvyšší dovolenou rychlost nepřekročil a že by upravo jiné vozidlo nepředjížděl.“ Třebaže se však může jevit, že žalovaný tuto skutečnost hodnotil v neprospěch žalobce, pravděpodobně se jednalo – jak žalovaný uvedl ve vyjádření k žalobě – o pouhé konstatování faktu. To však nic nemění na shora uvedené skutečnosti, že spáchání obou přestupků správní orgány žalobci neprokázaly, neboť správní spis je prost dostatečných důkazů. Správní orgány tedy v rozporu s § 3 správního řádu nezjistily stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti. Žalobní bod jako celek je proto důvodný.

Nevyporádání odvolací námítky týkající se materiálního znaku přestupku dle § 125c odst. 1 písm. f) bod 3 zákona o silničním provozu

26. Žalobce má dále za to, že napadené rozhodnutí trpí vadou nepřezkoumatelnosti, neboť žalovaný zcela ignoroval námitku, že se správní orgán I. stupně dostatečným způsobem nezabýval naplněním materiální stránky přestupku dle § 125c odst. 1 písm. f) bod 3 zákona o silničním provozu.
27. Podle § 5 zákona o odpovědnosti za přestupky se za přestupek považuje společensky škodlivý protiprávní čin, který je v zákoně za přestupek výslovně označen a který vykazuje znaky stanovené zákonem, nejde-li o trestný čin. Materiálním znakem přestupku je jeho společenská škodlivost, přičemž za společensky škodlivé je považováno porušení nebo ohrožení zájmu chráněného zákonem (srov. § 3 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky).
28. Účelem zákona o silničním provozu je stanovení podmínek pro zajištění bezpečného a plynulého provozu na veřejně přístupných pozemních komunikacích, přičemž k zabezpečení tohoto úkolu stanovuje zákon práva a povinnosti účastníků silničního provozu (srov. důvodovou zprávu k § 1 zákona o silničním provozu). Porušením zájmu chráněného zákonem tak je porušení podmínek pro zajištění bezpečnosti a plynulosti provozu.
29. Přestupek spočívající v překročení nejvyšší dovolené rychlosti při jízdě na pozemní komunikaci je tzv. přestupkem ohrožovacím. A právě materiální znak ohrožovacího přestupku bývá zpravidla naplněn *ipso facto* naplněním znaků formálních, což ostatně potvrzuje i judikatura Nejvyššího správního soudu. K tomuto např. blíže viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 2. 2016, č. j. 1 As 237/2015 - 31, v němž se uvádí: „[j]ednání, jehož formální znaky jsou označeny zákonem za delikt, naplňuje v běžně se vyskytujících případech materiální znak deliktu (srov. např. rozsudek ze dne 14. 12. 2009, č. j. 5 As 104/2008 - 45, publ. pod č. 2011/2010 Sb. NSS). Materiální znak ohrožovacího správního deliktu spočívající ve společenské škodlivosti je naplněn již samotným vytvořením potenciálně nebezpečné situace, aniž by muselo dojít ke konkrétním škodlivým důsledkům. Součástí skutkové podstaty ohrožovacích deliktů totiž není následek v podobě zasažení do zákonem chráněných zájmů, nýbrž postačí pouhé jejich ohrožení. Proto se trestá již samotné překročení maximální povolené rychlosti ohrožující bezpečnost okolních osob, i když zrovna není způsobena žádná nehoda.“ Obdobně k tomu uvádí též Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 27. 9. 2016, č. j. 6 As 187/2016 - 23, že „[v] obecné rovině bude naplnění materiálního znaku přestupku splývat s naplněním formálních znaků, a to zejména u přestupků ohrožovacích.“ K ohrožení plynulosti a bezpečnosti provozu nemusí dojít pouze v situaci, kdy je již přímo ohrožena konkrétní osoba, ale kdykoli, když se přestupce dopustí jednání v rozporu se stanovenými pravidly a nejsou přítomny okolnosti, které by vylučovaly, že se na toto jednání může pohlížet jako na jednání neporušující konkrétní zájem společnosti.
30. Již v notoricky známém rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 12. 2009, č. j. 5 As 104/2008 - 45, zdůraznil soud nutnost zabývat se materiální stránkou přestupku v případech při nepatrném překročení nejvyšší dovolené rychlosti, a to při existenci takové významné skutečnosti, která by vylučovala, aby takovým jednáním byl porušen nebo ohrožen právem chráněný zájem společnosti. V daném případě šlo o situaci, kdy byla řidičem překročena rychlost o 2 km/h, a to několik metrů před označením *konec obce* mimo zastavěné území obce. V nyní projednávané věci správní orgány dospěly k závěru, že žalobce v úseku dálnice, kde byla z důvodu probíhajících stavebních prací snížena nejvyšší dovolená rychlost na 80 km/h, řídil rychlostí nejméně 126 km/h. Pokud by toto zjištění bylo pravdivé, jednalo by se o porušení právní povinnosti nepoměrně vážnější než

v odkazované věci. V situaci, kdy by žalobce překročil nejvyšší dovolenou rychlost v místě, kde se dá předpokládat mj. pohyb stavebních dělníků a stavebních strojů, natolik výrazně (o 57,5 %), by dle názoru soudu bylo již téměř vyloučené, aby vůbec nějaké významné okolnosti, pro něž by skutek nebyl nakonec jako přestupek posouzen, byly správními orgány shledány. Jednalo by se o natolik intenzivní porušení právní povinnosti, že by v podstatě nebylo ani možné uvažovat o tom, že by zde mohla být dána nějaká okolnost, která by snížila nebezpečnost jednání tak, aby bylo možno konstatovat, že jednání žalobce nebylo přestupkem.

31. Správní orgán I. stupně v prvostupňovém rozhodnutí v rámci úvahy o naplnění materiálního znaku přestupku zhodnotil, že se žalobce dopustil vážného porušení pravidel silničního provozu, přičemž překročením nejvyšší dovolené rychlosti o více než 40 km/h (a vedle toho též nedovoleným předjížděním jiného vozidla zprava) ohrozil jak sebe, tak i své okolí. Jedná se sice o konstatování zcela obecné, avšak správní soudy v minulosti dovodily, že tam, kde splývá materiální a formální znak přestupku, není třeba zevrubného odůvodňování, a naopak postačí i jen stručné konstatování, že je společenská škodlivost dána. Jak plyne např. z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 6. 2013, č. j. 1 As 24/2013 - 28, správní orgány se materiálním znakem přestupku v řadě případů *výslovně* zabývat nemusí, to zejména v těch situacích, kdy je naplnění materiální stránky nepochybné a ani přestupce naplnění materiální stránky nezpochybňuje. Námitku směřující k naplnění materiálního znaku přestupku však žalobce nevznáší poprvé v žalobě. Vzhledem k tomu, že žalobce naplnění materiálního znaku přestupku rozporoval již v odvolání proti prvostupňovému rozhodnutí, měl se otázkou existence materiálního znaku přestupku v případě obou skutků zabývat také žalovaný. Ten v napadeném rozhodnutí námitku, že se správní orgán I. stupně nedostatečně zabýval společenskou škodlivostí žalobcova jednání, skutečně zcela pominul. Dle názoru soudu bylo chybou, pokud se žalovaný k otázce naplnění materiálního znaku přestupku k odvolací námitce žalobce vůbec nevyjádřil. Podle judikatury správních soudů však platí, že při soudním přezkumu napadeného rozhodnutí tvoří rozhodnutí správních orgánů obou stupňů ve správním řízení jeden celek, navzájem se argumentačně doplňující, takže nepřezkoumatelnost jednoho lze kompenzovat druhým, a to v obou směrech (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 7. 2008, č. j. 2 As 20/2008 - 73; a ze dne 31. 10. 2014, č. j. 6 As 161/2013 - 25). Ačkoliv tedy žalovaný námitku, že správní orgán I. stupně nedostatečně posoudil otázku, zda překročením rychlosti došlo k naplnění materiálního znaku přestupku, nevypořádal, uvádí soud, že úvaha správního orgánu I. stupně byla sice stručná, avšak – vzhledem ke zjevné nebezpečnosti údajně spáchaných přestupků – dostačující. Žalobce sám v odvolání žádné skutečnosti, které by svědčily o tom, že překročení rychlosti nebylo v daném případě společensky škodlivé, netvrdil. Uvedl toliko, že se správní orgán I. stupně otázky naplnění materiálního znaku přestupku nevěnoval dostatečným způsobem. Byť tedy žalovaný odvolací námitku žalobce výslovně nevypořádal, konstatuje soud, že otázkou naplnění materiálního znaku přestupku se dostatečným způsobem zabýval již správní orgán I. stupně. Napadené rozhodnutí tak nepřezkoumatelné není.
32. Žalobní bod je s ohledem na výše uvedené nedůvodný. Soud nicméně na tomto místě opětovně podotýká, že správní orgány především neprokázaly, zda k překročení nejvyšší dovolené rychlosti vůbec nedošlo, tedy zda žalobce naplnil formální znaky přestupku, což je důvodem ke zrušení napadeného rozhodnutí. Za této situace tak soud tento žalobní bod vypořádal v rovině pouhých hypotéz.

Závěr a rozhodnutí o náhradě nákladů řízení

33. Soud dospěl k závěru, že skutkový stav – ve vztahu k oběma údajně spáchaným přestupkům – vyžaduje *zásadní* doplnění. Jinými slovy, správní orgány ve vztahu ke skutečnostem, k nimž má být dokazování doplněno, doposud učinily jen zcela nedostatečné dokazování (srov. Kühn, Z.; Kocourek, T. a kol. *Soudní řád správní. Komentář*. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2019, str. 622). Nastal tedy důvod pro zrušení napadené rozhodnutí dle § 76 odst. 1 písm. b) s. ř. s. Soud věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení (§ 78 odst. 4 s. ř. s.). V dalším řízení jsou správní orgány vázány právním názorem soudu (§ 78 odst. 5 s. ř. s.). Jejich povinností bude v souladu s § 50 odst. 3 správního řádu zjistit všechny rozhodné okolnosti týkající se přestupků, které měl žalobce dne 17. 4. 2021 spáchat. Pro vyslovení viny za tyto přestupky přitom bude nezbytně nutné, aby předtím byly provedeny relevantní důkazy o žalobcově vině svědčící. V případě údajného překročení nejvyšší dovolené rychlosti budou muset správní orgány prokázat, že v místě, kde se žalobce pohyboval rychlostí změřenou policejní hlídkou, byla místní, či spíše přechodnou úpravou nejvyšší dovolená rychlost omezena na 80 km/h. Tato skutečnost by mohla být prokázána např. příslušným opatřením obecné povahy, na jehož základě bylo dané dopravní značení u pozemní komunikace před místem měření instalováno. Co se týče druhého z údajně spáchaných přestupků, mohl by být prokázán videozáznamem, na němž by byl předjížděcí manévr zaznamenán, popř. též svědeckou výpovědí členů zasahující policejní hlídky nebo řidiče, kterého měl žalobce na dálnici nepovoleným způsobem předjet a jehož totožnost je správním orgánům známa. Na tomto místě soud opětovně podotýká, že informace zanesené do úředních záznamů přestupkové jednání žalobce neprokazují. Nepodaří-li se správním orgánům obstarat potřebné důkazy o žalobcově vině, bude jejich povinností řízení o těchto dvou přestupcích zastavit.
34. O náhradě nákladů řízení rozhodl soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalovaný nemá právo na náhradu nákladů řízení, neboť ve věci neměl úspěch. V případě procesně úspěšného žalobce soud zvažoval, zda potenciálně obstrukční charakter vedení obhajoby ve správním řízení v daném případě nepředstavuje okolnost zvláštního zřetele hodnou, která by zavaděla důvod pro výjimečné nepřiznání náhrady nákladů úspěšnému žalobci podle § 60 odst. 7 s. ř. s. (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 12. 2019, č. j. 10 As 241/2019 - 36). Procesní strategie žalobce spočívala mimo jiné ve vytváření „procesních pastí“. Na tomto místě soud shrnuje, že se žalobce bez omluvy nedostavil dne 20. 9. 2021 k ústnímu jednání, že dne 19. 10. 2021 podal odvolání proti prvostupňovému rozhodnutí způsobem, který měl potenciál správní orgány ohledně projevu vůle žalobce zmást, že žalobce k výzvě správního orgánu I. stupně nedoplnil ve stanovené lhůtě odvolací důvody a učinil tak teprve poté, co byla spisová dokumentace postoupena žalovanému, a že podání, kterým žalobce odvolání o důvody doplnil, poslal prostřednictvím dokumentu ve formátu PDF, u něhož byl odesilatelem zakázán tisk. Výzva správního orgánu I. stupně, aby žalobce ve stanovené lhůtě 7 dnů opětovně zaslal podání způsobem umožňujícím jej zpracovat a vytisknout, byla ponechána bez reakce. **Přestože soud uvedené kroky považuje za zjevně obstrukční a upozorňuje, že je nehodlá tolerovat**, v daném řízení byly zjištěny takové nedostatky, které neměly s obstrukčním postupem žalobce souvislost a na které žalobce v předchozím řízení správní orgány upozorňoval. Ty tak jdou plně k jejich tíži. Žalobci proto soud přiznal náhradu nákladu řízení v celkové výši 11 228 Kč.

35. Tato částka sestává ze zaplaceného soudního poplatku ve výši 3 000 Kč a nákladů zastoupení ve výši 8 228 Kč. Náklady zastoupení tvoří odměna za dva úkony právní služby po 3 100 Kč (převzetí a příprava zastoupení, sepsání žaloby) podle § 7 bodu 5, § 9 odst. 4 písm. d) a § 11 odst. 1 písm. a) a d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „advokátní tarif“) a dva paušální náhrady hotových výdajů po 300 Kč podle § 13 odst. 4 advokátního tarifu. Jelikož je zástupce žalobce společníkem advokátní kanceláře, která je plátcem daně z přidané hodnoty (dále jen „DPH“), je součástí nákladů řízení žalobce i náhrada DPH, kterou je zástupce žalobce povinen odvést z odměny za zastupování a náhrady hotových výdajů (§ 57 odst. 2 s. ř. s.), tj. 21 % z 6 800 Kč, tedy 1 428 Kč. Náhradu nákladů řízení v celkové výši 11 228 Kč je žalovaný povinen uhradit dle § 149 odst. 1 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů, užitého na základě § 64 s. ř. s., k rukám zástupce žalobce, a to ve lhůtě 30 dnů od právní moci tohoto usnesení (§ 54 odst. 7 ve spojení s § 55 odst. 5 s. ř. s.).

Poučení :

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 9. ledna 2023

JUDr. Bc. Kryštof Horn, v. r.
samosoudce